

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

g Heb. 5.8

h Isai. 62.4

Tract. 6.6.2

Collat. 10.6
7. & 9.Reg. 5. ex
Fust.

minimo opere, nec minima eius circūstantia. Ad quod si opus esset, ut ipse tuus sanguis loco atramenti adhiberetur, esset ad id bene collocatus: effundendo scilicet illum, vbi id necessarium esset, ad exequendum quod Deus iubet; & resistendum peccato, quod prohibet. Quemadmodum ipse Salvator suum effudit, de quo dixit Apostolus, quod *ex iis, qua passus est, didicit obedientiam*; assecutus experimentalem scientiam obediendo voluntati Diuinæ in sudore vultus sui, & effusione sanguinis. Eodem autem modo vale, ut Ecclesiæ filij eam assequantur, de qua Ecclesia dixit ipse per Isaiam, quod esset vocanda *h voluntas mea in ea*; quod nomen tanquam novum quod Dominus nominavit; aut, iuxta verbum Hebræum *perforavit & excavavit*, quasi qui literas stylo aliquo ferreo pungens, aut cælo excavans, foris, ut omnes intelligant: Diuinæ voluntatis executionem non sculpi in anima, nisi multis adhibitis mortificationibus, & afflictionibus, quibus quique seipsum punget; aut infligendo penam, aut subtrahendo sibi omnia superflua, ut superius est dictum. Et hac ratione Regula scripta vertitur in viam: & Institutum in Constitutionibus scriptum, efficitur viuens in cordibus. Quare perfectus Religiosus, est quasi Regula & Institutum viuens, in quo videri ac legi potest quicquid in libro Regularum est scriptum: ex hoc enim exemplari descriptum valde ad viuum.

§. I.

VERVM QUIDEM EST, Hoc non vno momento, nec vno tractu effici posse; sed paulatim & continuo exercitio. Quemadmodum (ait Cassianus) Scholæ Magister proponit puero discenti scribere perfectissimi characteris exemplar: non quod is prima die omnino similes characteres efformet & æquè scribat eleganter, atque ipse Magister; sed ut incipiat pulchram characteris formam effingere, & attendat ad scopum suum, hoc est, tam elegantem effingere characterem, atque est in ipso exemplari. Quod paulatim obtinebit, quotidie scribens, & laborans, ut, quod scribit, sit ipsi exemplari simile. Ita inquam non proponitur Religiosis in Regularum heroica virtutum perfectio, quasi statim eam possint assequi; sed, ut statim incipiant eam desiderare, sibiq; procurare, & in omnibus, quæ fecerint, cum ipso exemplari, quod ante oculos habent, sese conformare, suppletes desiderio & efficaci voluntate, quod viribus deest: & ex vna parte humiliantes se, cum videant, quàm modicum habeant, & quàm multa illis desint, ut tantam perfectionem perueniant; ex altera autem seipsum exstimulantes ad eam procurandam: confidentes Magistro cælesti, qui tale eis exemplar, et intentione proposuit, ut vitam suam cum eo conformarent. Ex quo deducit S. Basilius solennem quandam valdeq; utilem sententiam, dicens in omnibus, quæ facimus, debere nos seruare unicam solam Regulam & formam. De

sic vo-

sc. voluntatē: cui nos semper accommodemus. Eum in modum, quo pictor aut sculptor perfectè facit suum opus, cum ante oculos habet exemplar sibi datum, ab eo, qui illud iussit fieri; & in omnibus simile suum efficit opus: ita Christianus & Religiosus erit in suis actionibus perfectus, cum operam dat, vt omnes, magnæ & parvæ, cōdormes sint voluntati Dei; & legi, ac Regulis præscriptis æquales. Idem prius docuit S. Dionysius, dicens: quod quæ admodum ei, qui desiderat pulcherrimam aliquam imaginem pingere, aut aliquid ex alio originali transferre: necesse est semper ad exemplar illud aspiciere, ex quo opus suum formare debet; nec ad rem aliam attendere, ne aberret. Ita etiam, cum aliquid facis, affigere debes oculos in Deum & Christum D. N. ad effingendam in te virtutum eius imaginem, easque in animam tuam transferre. Quæ virtutes, cum in lege & Regulis Religionis sint bene expressæ: idèd attentè eas aspiciere oportet, vt eis te omninò conformes; remouens oculos ab hominum applausu, mundi iudicijs, & legibus carnis, quæ te facient in omnibus, quæ feceris, aberrare.

Ex quo fit, vt nullius pietatis aut maioris perfectionis prætextu conculcanda sit Regula aut aliquid contra eam faciendum; sed suspectum semper habendum quemcunque impulsum, aut reuelationem, quæ ad eam transgrediendam, aut cum scandalo & offensione Cōmunitatis contemnendam, induxerit. Huc tendit insigne illud Apostoli ad Philippenses documentum, cum dixit: si quid aliter sapitis, quam ego vobis dixerim, & hoc vobis Deus reuelauit Veruntamen ad quod peruenimus, idem sapiamus, a *S. in eadem* *permanemus Regula*, voluit enim Apostolus (vt explicat S. Thomas) titulo & prætextu reuelationis neminem debere recedere à communi Ecclesiæ sententiæ & Regula vitæ quam illa tenet. Quod etiam extendendum est ad Religionem ita, vt nemini liceat pallio nouarum reuelationum, & propriorum impulsuum introducere schismata, turbationes, aut dissensiones; recedendo à communi omnium sensu; & Regulam vitæ, quam profitentur, conturbare: cum sit ab Ecclesiâ approbata, & confirmata. Ordinariè enim huiusmodi impulsus non à bono spiritu proueniunt, sed à proprio: qui proprio iudicio valde tenaciter adhæret, cuius arrogantia aded est efferata, vt vniuersæ communitatis iudicio sese præferat. Et quæ maior superbia esse potest: (ait S. Bernardus) quàm proprium iudicium totius Religionis iudicio præferre: quasi solus haberet spiritum Dei, reliqui autem deciperentur. Hic est spiritus ille fabulator, (cuius detrimenta retulimus superius) capitalis hostis vitæ Religiosæ, eiusque firmitatis ac perfectionis. Quæ fundatur non in mobili arena iudicij proprii, & arbitrij particularium Religiosorum: sed in firma & fundamentali petra suæ Regulæ, confirmatæ antiquitate & sanctitate Fundatorum, qui eam constituerunt; & patrum, qui eam custodierunt:

& per

Similitudo.

a Philip. 3: 5, Lett. 3.

Serm. 7. de Resurrect. Tom. 2. tra. 1. c. 12.

Coll. 13. c. 4.
c c
c c
c c

b 11. 10, 34

c Deu. 32, 11.

d Deut. 6. 6
e c. 11, 18.

e Prov. 6. 0

f. Mat. 2. 58

& per hoc ad excelsos valde sanctitatis gradus peruenerunt. Et cōeolde fe-
querentur successores: si, cum proprii iudicij subiectione, eandem accepta-
rent, & seruarent: imitantes suos prædecessores. Vt præclare testatur Cas-
sianus, exhortans ad cognoscendam dignitatem Auctorum, & Fundatorum,
Professionis Religiosæ: quia necesse est, (inquit) vnamquamque vitam ad
illum finem secum pertrahere sectatorem, ad quem Auctor ipsius Inuen-
torque peruenit Regula itaque S. Benedicti, aut S. Ignatii deducet Religio-
sos, eas perfectè seruantes, ad eos sanctitatis gradus, quos eorum Patres fue-
runt assecuti: qui eam custodientes, ad eum magni Sancti euaserunt. b *Deum*
tem non est personarum acceptor, vt ait S. Petrus, sed in omni gente, qui timet eum,
Et operatur iustitiam, acceptus est illi, nec parcius spiritu sancto replebit præ-
sententes, quàm eos, qui præcesserunt: si eandem viam teneant, quàm illi tenuerunt.
Quamuis enim regulariter nullus ad sanctitatem sui Fundatoris per-
ueniat, qui c *aquile instar super omnes filios suos volat, prouocans eos exemplo*
suo ad volandum, & ascendendum ad locum, quod ipse peruenit. Id tamē inde
prouenit, quòd nullus ad Regulam tam exactè seruandam contendat, atq;
ille seruauit; neque cœlestes fauores, quos accipit, cum ea fidelitate expen-
dit, & in opus deducit; sicut ille de acceptis faciebat. Ad quod confirmat-
dum dixit semel Dominus Deus noster Sanctæ Angelæ de Fulgino se non
minores gratias & fauores largiturum præsentibus, quàm fecisset seruis suis
Francisco, & Dominico temporibus præteritis: si in eis inueniret vas capax,
dispositionemque ad eos suscipiendos.

Ex quibus colligitur: Religiosum cupidum obrinendi perfectionem, ad
quam est vocatus, debere quasi indiuiduos comites sibi adhibere ipsas Re-
gulas dirigendo & collimando omnes suas actiones iuxta earum præscri-
ptum, in omni loco & tempore, domi & foris in lecto, in cella, & extra eam,
siue comedat, siue laboret; dormiat, aut vigilet; agendo cum Deo, aut cū ho-
minibus, Cogitet, dici sibi à Deo, quod olim populo Israël: d *Verba & man-*
data quæ ego precipio tibi hodie erūt in corde tuo; Et meditaberis in eis sedens in do-
mo tua, Et ambulans in itinere; dormiens atq; consurgens scripseris, ea in limine, Et
stus domus tua, Et ligabis ea quasi signum in manu tua. e Conserua fili mi ait Salo-
mon, *præcepta patris tui Et ne dimittas legem matris tuae. Liga eam corde tuo in-*
ter, Et circūda gutturi tuo. Cū ambulaueris, gradiantur tecū: cū dormieris, cu-
diant te, Et euigilans loquere cū eis. Quia mandatu lucerna est Et lex lux, Et uia
ta, Et increpatio disciplina, siue pædagogus, qui te in bona disciplina cōrre-

IN HIS omnibus elucere debet zelus Regularum, quem ad modum in
Elia: de quo facta Scriptura ait, quod *f dum zelat Zelum legis, receptus su in ce-*
lum. Ad eum enim eius zelus Deo placuit, vt uoluerit, raro illo fauore eum re-
munerare: vt in curru igneo ad cælum duceretur. Quid autem aliud est ze-

late zelum legis, & Regularum quàm vehementi teneri desiderio obseruationis earum, magna verò pœna ac dolore affici: cùm aduertit, eas violari, aut contemni: & omnem operam dare, vt huiusmodi iactura omnibus vijs, quibus potest præueniatur, & evitetur. Hic autem zelus inchoari debet ab vnoquoque in seipso, diligenter attendendo, ne ipsius culpa Regularum custodia imminuatur; nec eas ipse transgrediendo, nec alijs exemplo malo occasionem præbendo eas transgrediendi. Quare zelus ita ad alios extendere se debet, vt studeat, qui illum habet alios etiam Regulas magnificere, & custodire: sicut ipse conatur custodire. Et hoc est, quod Scriptura appellat zelare zelum: hoc est, habere zelum, ne zelus ipse intepescat, aut refrigescat, sed vt in omnibus cum magno feruore ardeat. Et qui hoc modo Regularum custodiam zelauerit: ex eis hauriet aded feruentes & præstantes virtutes, quæ quasi igneus currus eum à terra eleuent, & spiritum transfertant in paradysum.

§. 2.

SVPEREST explicare ex his, quæ dicta sunt, modum, quo Religionis Regulae sunt perlegendæ: quod exercitium est vnum ex maximè commendatis, & frequentatis in ea. Sufficiet autem nobis pro exemplo, quod Sanctus Augustinus ad finem suæ Regulae commendauit: vt vos ipsos (inquit) quasi in specule aspiciatis neque ex oblivione aliquid exequi prætermittatis: legatur vobis Regula singulis septimanis. Et cum aduerteritis vos præstare omnia, quæ in ea sunt præscripta, gratias Deo agite: qui fons est omnium bonorum. Quando autem aliquis deprehenderit, se in aliquo defecisse, doleat de præteritis; & statuatur, se in futurum velle emendare. Oret simplex Deum, vt culpam remittat; & ne patiatur labi in tentatione. Non potuit breuioribus & grauioribus verbis explicari modus tenendus in lectione Regularum. Quod autem ad frequentiam eas legendi attinet, in singulis Religionibus seruandum est, quod hac de re est constitutum: siue singulis septimanis, siue singulis mensibus. Quemadmodum tamen medici debilibus ac valetudinarijs suadent, ne simul multum comedant; sed potiùs ter, aut quater sumant, quod semel & simul sumere cogitabant: vt facilius eorum quæ sumuntur, digestio succedat: ita pro Religiosis, Nouitijs præcipue ac Tyronibus, est bonum consilium: ne vno tractu Regulas omnes perlegant; sed quotidie aliquam partem: vt sic faciliùs eam possint digerere, & ad sua interiora trajicere. Eum in modum, quo a *Leuita* (vt ait *Eldras*) legimus in volumine legis Domini Dei sui quater in die, parum scilicet singulis vicibus, consuenter & adorantes Deum etiam quater: siue lectionem interrumpent laudibus; siue lectionem & laudes aptè simul commiscerent. Nam lectio legis Dei, & ipsius Regulae non siccè, & cursim fieri debet; sed paulatim,

Modus legendi Regulas.

Cap. 45.

cc

cc

cc

cc

cc

cc

cc

Similitudo.

a. Esd. 9. 3.

Exemplum.